

Megjelen:
minden vasárnap
Szerkesztőség és
kiadóhivatal:
Városháza I. e. 13.
Kéziratok
nem adnak vissza.
Nyilt-téri közlemé-
nyek soronként
30 fillér.

SZOBOSZLÓ ÉS VIDÉKE

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak
helyben házhoz
hordva, vidékre
postán küldve
Egy évre . . . 8 kor
Félévre . . . 4 kor
Negyedévre . . . 2 kor
Egyes szám ára 10 fill.
Hirdetések
egység szerint
közöltetnek.

Szőlőtelepítés.

A közelgő tavasz megint tetre, munkára serkenti a szőlőgazdákat, mert mindenki tovább akar haladni a szőlőtelepítés terén.

Az igazi, öntudatos szőlőtelepítés nálunk még csak most kezdődik, mert az eddigi telepítés jó részben kísérletezés volt.

Szőlőskertjeink 1/4-ed része még mindig pusztaföld, bár igaz az is, hogy az előkészületekből ítélve, a következő tavaszon is egy igen számot tevő terület fog beülteteni.

Azoknak adunk tehát tanácsot, akik most kezdik a telepítést.

Az első és fődolog az, hogy aki kész oltványokat akar ültetni, válassza meg jól a bevásárlási forrást. A helyi piacon kufárkodó szőlőkupeczekről ne vásároljon senki, mert az azok által árult fás és zöld oltásokból sohasem nevel senki termő tőkét. A városról-városra járó szőlőkupeczek hallatlan lelketlenséget követnek el a vevőkkel szemben, mert méreg drágán, tudva olyan oltványokat árútanak el, amelyeknek sem az anyja, sem a nemese nem megbízható. Vásároljon mindenki jó hírű, megbízható telepekről s mi igérjük, hogy e tekintetben szíves készséggel segítségére leszünk a gazdaközönségnek.

De van még egy más dolog is.

Azt ne higgye el senki, hogy az oltott szőlők annyira rövid életűek, hogy azokkal bajlódni nem érdemes.

A jól telepített, jól gondozott új szőlők nagyon kifizetik magukat, mert sokat és jól teremnek. Csak az a fődolog, hogy jól telepítsük és jól gondozzuk szőlőinket.

Egy gyakorlati és szellemes gazdától hallottuk azt a megjegyzést, hogy a filoxera valószínűsége áldás volt a mi vidékünkre nézve. És ezt lényegében mi is osztjuk, mert ezelőtt hírt se hallottuk azoknak a szőlőknek, amelyeket ma már termelünk is.

Mi tehát azt óhajtjuk, hogy gazdaközönségünk folyton haladjon előre az okszerű szőlőtelepítés terén.

Szőlőskertjeink szőlőművelésre vannak szárvá, azokat parlagon hagyni, vagy más célra használni vétek volna.

Szegényes piac.

Levél a szerkesztőhöz.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Tisztelettel kérjük, szíveskedjék ezen néhány sornak becses lapjában helyet adni, hogy mi, a lakosság is néhány szóval elmondhassuk panaszunkat.

Visszás dolog az ránk nézve, hogy nálunk a gazdaközönségre és a mezői munkás osztályra alig van valami gond, míg az iparosoknak minden kérelmüket teljesítik. Közélebb is néhány éhhalál iparosnak a kedvéért kitiltották a vidéki iparosokat a helybeli hetivásárokról.

Na bizony, szépen is néz ki azóta a mi piacunk! A hétfői hetivásárok alkalmával csaknem üres az egész piac. A forgalom megcsappant s nem lehet látni a piacon sem iparosokat, sem vásárlókat. Ez előtt a szegény lakatosok nehezen várták a hétfői napot, amikor kiállítva sötétpankjukat, megkerestek rendszeren 3—4 koronát. Most egy fillért sem keresnek, mert a mi hetivásárainkon nem vásárol és nem vásárolt csizmát senki.

A piaci bódékban levő főzöszonyok ezelőtt minden hétfői napon eladtak 15—20 ebédet. Most két héten sem látnak egy vendéget, mert a hetivásárok néptelenek. Söhajtoznak is szegények a régi jó idők után, s mondogatják egymás közt, hogy vagy meg-

szöknek a bódékból, vagy szállítsa le a város a házsonbért.

Ezelőtt a hetivásárokról tömegestől jöttek be a tanyai és a vidéki lakosok, s bevásárolták egész heti szükségletüket. Most szintüket sem lehet látni. Meg is érzik ez a piaci üzletek forgalmán.

A szegény fuvarosok minden hétfőn megkerestek 4—5 koronát. Most egy fillért sem keresnek.

Ha a szegény ember összekuporgatott 5—6 forintot, vehetett magának itt helyben csizmát, ruhát, kalapot. Most már a szegény embernek is be kell menni Debreczenbe, ha jót és olcsót akar venni, mert a mi piacunkon felszökött az ára minden iparcikknek.

Minden város azon van, hogy gyarapítsa, növelje a piaca forgalmát, csak mi csináljuk az ellenkezőt.

Bizony ez a lakosságra nézve nagyon kellemetlen, s ajánlatos volna, ha minél előbb visszaállítanánk a régi rendet, amelyet megváltoztatni nagyon észszerűtlen dolog volt.

Több helybeli lakos.

Levél a szerkesztőhöz.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A vasúthoz vezető út, mikor a lámpák égnek, kifogástalanul van kivilágítva, csak az a baj, hogy az állomás bejáratánál sincsen még egy lámpa.

Az utolsó lámpa a »Szeles« csárdán innen van, s ez nem világítja meg az állomás bejáratát.

Annál nagyobb baj ez, mert az állomás bejáratánál levő kőhid karfával ellátva sincsen. A szováti út árka mellett sincsen korlát, sőt a régi élősvény is kipusztult. A kocsik és a gyalogjáró közönség annak vannak tehát kitéve, hogy könnyen belefordulhatnak az árokba. A vasúthoz nemcsak lámpával ellátott bérkocsik járnak, hanem olyan magánfogatok is, ame-

T Á R C Z A.

Rózsa Sándor.

Irta: EDVI ILLÉS KÁROLY.

I. Rablóvilág az Alföldön.

(Folytatás.)

Az izsáki postarablás után a postakincstár kizárólag a vasutat használta a pénzküldemények továbbítására, de csakhamar elégtelennek bizonyult ez az óvatosság is, mert 1865 évi szeptember elején egy hajmeresztő vasúti rablás híre ejtette rémületbe az alföldet. A rablók a Széreg és Oroszlámos közötti vasúti töltést szemelték ki a merénylet színhelyéül.

Pinnel Henrik vasúti baktek és neje csendesen beszelgetve üldögéltek egy szeptemberi estén a 12 számú őrházban, várva a Pest felől érkező vonatot. Éjfél tájban több álarcos rabló tört be hozzájuk, mindkettőjüket megkötözték, lelőkték a pinczébe s annak ajtaját faszőlőpöcckel betámasztották. Ezután közvetlenül az őrház mellett, ahol legmagasabb volt a töltés, a sineket fessítő rudakkal felszakították s elhelyezték az őrház elé a baktek színes lámpáját, a töltés aljában várták a vonat megérkezését. A vonat nemsokára sebessen robogva közeledett a veszélyes hely felé. Egy pillanat még s a mozdony lezökkent a megszakított sinekről. Kerekei forogtak, de

iránya megváltozott. A töltés széle felé tört előre s a következő pillanatban rémítő robajjal zuhant le a töltésről, magával rántva a színes kocsit is, de ez — szerencsére — kikapcsolódott az utána következő kocsiból s így a többi kocsik egymásra torlóva fennmaradtak a töltésen.

A rablók e nem várt fordulatra rémülten elmenekültek, az utasokat pedig, akik között egy orosz nagyherceg is volt, az ijedségen és kisebb zuzódásokon kívül egyéb baj nem érte.

A merénylet sikertelensége folytán a rablók egyelőre békét hagytak a vasutaknak, de annál nagyobb erélyvel folytatták a boltok feltörését, az utasok ez posták megtámadását s a rablás egyéb nemét. A megméltalmazott hatóságok tehetetlensége s a rablók hatalma növekedett. A nép már annyira meg volt rémülve, hogy nem is gondolt az ellenállásra. Két-három utonálló képes volt egy egész karaván utast kifosztani, sőt Benkő Kálmán a banda egyik tagja, másodmagával egész községet rabolt ki egy alkalommal, házról-házra járva, anélkül, hogy valaki az ellenállást megkísérelte volna.

Szegeden alig volt már bolt, amelyet ki nem raboltak s alig volt Wertheim szekrény, amelyet el ne emeltek volna. Valóságos ostromállapot volt az, melybe a rablóvilág a békés lakosságot belekergette. A lovakat és marhákat éjjel már nem merték kint legeltetni s Szegeden a naplemente jeladás volt arra,

hogy a kapukat bezárják. Minden kapu erős lánczsal volt bekapcsolva, melyet csak akkor vettek le, mikor a bemenni szándékozót felismerték. A mesei munkát naplemente előtt jóval abbahagyták az emberek s haza takarodtak a városokba és községekbe, hogy véde legyenek az éjjeli támadások ellen. A nép nem tudta, hogy kinek higgyen és kitől féljen, mert egyformán gyanús volt mindenki. Még az üldözött katonaság is rettegett a rablóktól s az üldözésre szánt időt a tanyákon bujkálva töltötték el. A polgári rendőrség pedig teljesen megbízhatatlan volt, mert nagy része a rablókkal tartott, a pandurok éjjel együtt raboltak a banda tagjaival, reggelre pedig felvették a hivatalos ruháikat és látszólag nyomoztak utánuk. Csendbiztosok, pandurok, községbírák, éjjeliőrök, egyes kisgazdák roppant vagyonra tettek szert rövid néhány év alatt. Titkolták ugyan, de azért meglátszott az mindjárt. A társadalom egy jó része, tehát nem is óhajtotta a zavaros állapotok megszűntét, mert haszna volt belőle. Nem lehet tehát csudálkozni rajta, ha a bandák megfékezése nehezen ment. Meg volt romolva a közfelfogás, a társadalmat tehát vissza kellett helyezni az elhagyott erkölcsi alapra.

Ez pedig nagy munka volt.

(Folyt. köv.)

lyeknek lámpájuk nincsen. Ezeket minden perczben az a veszély fenyegeti, hogy beleborulnak az árokba.

Arra kérjük a hatóságot, hogy sürgősen állíttasson fel egy lámpát az állomás bejáratánál.

Többen.

Pletykák egy egyesület ellen.

A hajdusoboszlói első kölesönös kiházasítási és temetkezési egyletről az az alaptalan pletyka kelt szárnyra, hogy az egylet bukófélben van.

A zárszámadások szerint az egyletnek 1903. év január 1-ső napján 6858 kor. 32 fillér vagyona volt, az elmúlt évben tehát a szaporulat 2491 kor. 68 fill. ami legjobban bizonyítja azt, hogy az egyletről terjesztett hírek teljesen alaptalanok.

Az egyletnek jelenleg 1110 tagja van.

Az egyleti tagok közül eddig senki 60 koronánál, többet be nem fizetett. Az egylet öt év óta áll fenn. Egy évre tehát átlag 12 korona esik. Ez oly csekély áldozat, amelyet bármily szerény anyagi viszonyok között élő szülő meghozhat gyermekei érdekében.

Csak az a fődolog, hogy a szülők gyermekeiket minél fiatalabb korukban irassák be. Igaz, hogy így tovább fizetik a tagsági díjakat, de azért csak egy harmadát vagy felét fizetik be annak a díjnak, mintha gyermekeiket a legmagasabb korosztály elértével iratnák be. — Másrészt, minthogy az egylet nemcsak kiházasítási, hanem temetkezési egylet is, azért is ajánlatos a korán való beiratás, mert halálozás esetén a beírt tag temetkezési járuléka már a beírás napjától biztosítva van.

Az egylet vezetősége különben nyomozza az alaptalan pletyka terjesztőit, mert törvényes úton meg akarja torolni az egylet méltatlan meghurcolását.

H I R E K.

— **Athelyezés.** Velkey Zoltán itteni polgáriiskolai tanítót a közoktatásügyi miniszter Breznóbányára helyezte át.

— **Uj körorvos.** A mikepéresi, alsó és felső-józsi körorvosi állás a héten tölthetett be. Körorvossá Dr. Gáspár Géza választott meg.

— **Népies előadás.** Gerő Daniel városi m. kir. állatorvos ma d. e. 10 órakor előadást tart a város-háza nagy tanácstermében az állattenyésztésről.

— **Uj segédkönyvelő.** A H.-Szoboszlói Takarékpénztár segédkönyvelőjének Cserepyés Sándornak a helyére Kovács László választott meg, aki ez idő szerint a Debreczeni Első Takarékpénztárnál mint gyakornok van alkalmazva.

Szovátról és kapcsoló részeiről.

Amit Szovát származásáról eddig tudunk, mind csak mende-monda volt. Most e munkámhoz gyűjtven az adatokat, szükségesnek tartottam a kutatást ez irányban is kiterjeszteni. Kik, mikor és hol alapították Szovátot, teljes bizonyossággal nem tudjuk, de én mondom s kutatásaimra támaszkodva állítom, hogy Kis Ázsiában alapították. Tény, hogy Szovát Hajdumegyében jövevény. A mult században Biharországból vándorolt ide.

Tapasztalhatjuk olyan embereknél, akik sok néppel érintkeztek, sok országon vándoroltak át, hogy a különböző népekkel való érintkezés nyomai meglátszanak rajtuk s e nyomokból következtetni lehet vándorlásuk színhelyére. Szovát népe sem ment idegen elemektől, sőt igen sok nemzetiségből van összetéve. Oláhok, Ráczok, Törökök, Zsidók, Tótok és Kunok laknak itt vegyesen. A Tótok és Kunok későbbi időkben vándoroltak be, de a többiek őslakók. Ha áll az egyes emberre, hogy a rajta tapasztalható idegenszerűségek idegen országbeli vándorlásaira vezethetők vissza, áll ez az emberek tömegére, a népre is. Kétségtelen tehát, hogy Szovát Oláh-, Rácz-, Török és Zsidó országokban járt. Régi neve Szováth volt és ez a szóvégi h határozott zsidó származásra vall, (ad analogiam Názareth, Genezáreth stb.) Minthogy minden lény születésekor kapja nevét, bizonyos, hogy

— **Paczelt János,** nagybíró debreczeni kertész-tének tavaszi árjegyzékét lapunk mai számához melékelve kapják olvasóink. Felhívjuk erre a kertkedvelők figyelmét. Paczelt János elismert kitűnő vetemény és virágmagvai ma már nagy kelendőségnek örvendenek, aki tehát jó magvakat jutányos áron akar venni, forduljon hozzá.

— **Aranylakadalmom Tetétlenem.** Id. Zsófi Péter tetétleni községi virilis és neje mult hó 24-én ünnepezték meg házasságuk 50-ik évfordulóját. — Az ünneplő házaspárt Baróthy Béla ev. ref. lelkész üdvözölte ez alkalomból. A családi ünnepélyen az aranylakadalmos házaspárnak 4 férjes leánya és 13 unokája volt jelen. A családi ünnepélyen, mint vendégek részt vettek: Egri Daniel főbíró, Baróthy Béla ev. ref. lelkész, Biszterszy Imre tanító, Ujj Lajos adópénztárnok, Bogdán Gyula s. jegyző és többek. A kedélyes mulatságnak a hajnali órákban lett vége.

— **A hajdusoboszlói dalegylet** ma egy hete tartotta meg évi rendes közgyűlését Lengyel Imre elnökelete alatt. A közgyűlés egyik legfontosabb határozata az volt, hogy a temesvári dalversenyen részt veszen a dalegylet s erre a célra 200 koronát kér a varrostól.

— **Időjárás.** A hét elején havazás volt, de a leesett hó pár nap alatt eltűnt, s azóta enyhe, boros napok járnak. Most már várjuk az utótelet, azután meg a tavasz kinyílltát.

— **Jegyes nyul.** Béres János, a helybeli vadász-társaság egyik tagja, a mult héten olyan nyulat lőtt, amelyik meg volt jegyezve. A nyulnak ugyanis mind a két füle szabályosan be volt hasítva négy-négy helyen. A jegyes nyulnak sok nézője akadt a vadászok között.

— **Akik szőlőoltványokat,** oltani és ültetni való nemes és vad szőlővesszőket akarnak rendelni, forduljanak lapunk szerkesztőjéhez.

— **Tanfolyam szőlőmunkások részére.** Gáspár István gazdasági ismétlőiskolai tanító tanfolyamot nyit a szőlőmunkások részére. A tanfolyam febr. hó 9-től márczius hó végéig tart, s akik azon résztvesznek, vizsgára jelentkezhetnek a miniszteri vizsgáló biztos előtt. A tanfolyam ingyenes. A beiratkozás február 1—7 napjain történik meg a gazdasági ismétlőiskola helyiségében.

— **Bimbóhullás.** Sáros Lajos városi képviselőt és családját súlyos csapás érte, 11 éves kis leánykája Erzsike ugyanis a héten, hat heti súlyos betegség után meghalt. A korán elhunyt kedves kis gyermek temetése csütörtökön délelőtt ment végbe általános részvétel mellett. Vigasztalódást kívánunk a mély bánattal sújtott családnak.

— **Elfogott tolvajok.** A rendőrség a héten a Csombordi Pál kárára elkövetett betöréses lopás teteseit kézrekerítette, Lakatos Kálmán és neje szováti, továbbá Lakatos József helybeli sátoroszigányok személyében.

Szovát bölcsője Kis Ázsiában ringott. Elhagyta azonban Kis Ázsiát s Törökországba ment, majd Oláh és Rácz országokon keresztül Biharországba jutott, ahol hosszú pihenőt tartott. De végkép nyugodni nem tudott itt sem; a mult században tehát Hajdu megyébe lépett át.

Mint mindenki, akinek mozgalmas multja van, úgy Szovát is sok ballépést követett el. Nagy kár, hogy a »hegedős, regős vagy igrice« mesterség nálunk csak korunkban talált művelőre, Györfi Rebekában s így a régi események nagyobb részt feledésbe mentek. Szájhagyomány útján, csak egy ilyen ballépés emléke maradt fenn. Emlékezetes ez, mert következményei alatt ma is szenved még Szovát népe.

Ebből támadt Szovátnak Debreczen ellen indított válópera. »A nagy per, mely 40 év óta folyik és ma sincs vége.«

A történet röviden ez.

A szép Szovátnak törvényes ura volt, ki gyermekeiként szerette a kalandos multu hölgy sokféle gyermekét s ezek boldogan éltek anyjuk kebelén, míg egy zord reggelen Komáromi György meg nem halálozott. Szovát özvegyen maradt. Vagyonos özvegynek azonban mindig akad pártfogója. Most is így volt. Alig hunyta le a szemét Komáromi uram, a gazdag előkelő szomszéd szemet vetett Szovátra s még inkább annak határára. Rövid udvarlás után, Szovát

— **Előfizetőinket** felkérjük, hogy a lap kézbesítése ellen esetleg felmerülő panaszokkal a szerkesztőséghez fordulni sziveskedjenek.

— **Az utolsó vadászat.** A vadásztársaság tegnaptartotta meg az utolsó téli vadászatot a Nagy-Hegyesen, amelyen néhány kabai vendég is résztvett. Most már a ruczázás kezdetéig szegre kerülnek a puskák.

— **Fagykár a szőlőkben.** A decemberi erős fagyok jelentékeny károkat okoztak a fedetlen szőlőkben. A vesszők teljesen elpusztultak, úgy, hogy a tökéket simára kell metszeni. Most már csak az a kérdés, vajjon a nagy hideg és a multkori ölmösöső nem ártott-e a tökéeknek is?

— **Szőlősgazdák figyelmébe.** Akik jó, olcsó és tartós károkat akarnak rendelni, forduljanak lapunk szerkesztőjéhez.

— **Akik ültetni való nemes gyümölcsfákat** akarnak rendelni, forduljanak felvilágosításért lapunk szerkesztőjéhez.

— **Korcsolyabál.** A korcsolyaegylet február hó közepén zartkörű táncmulatságot rendez, saját pénztára javára, a Bika vendéglő nagytermében. Ez a bál egyike lesz az idei farsang legsikerültebb mulatságainak.

— **Jönnek a színészek.** Továri Antal színigazgató 16 tagból álló színtársulata f. hó 15-én városunkba érkezik és megkezdí előadásait.

— **Katonalovak kiosztása.** A cs. és kir. 16-ik számú huszárezred debreczeni parancsnoksága arról értesíti az érdekelteket, hogy folyó évi márczius hó 1-ső napján 58 drb 8 éven alóli kincstári lovat oszt ki egyes vállalkozók között. A vagyoni bizonyítvánnyal ellátott kérvények a nevezett parancsnoksághoz minél hamarabb benyújtandók.

— **Spekuláló debreczeni iparosok.** Farkas Sándor és társa, továbbá Szűcs Lajos és társa debreczeni cipészek azt kérelmezték a városi tanácstól, hogy az iparigazolvány adassék ki részükre, a tanács azonban kérelmüket elutasította. Most a nevezett iparosok megfélebbzték a tanács határozatát, mert minden módon szeretnének bejutni a helybeli hetivásárookra.

— **Ingyenes rajzoktatás.** Tapasztaltatott, hogy az iparostanonczok, ha az iskolai év folyamán lesznek segédekké, akkor hagyják ott az iskolát, amikor szerzett ismereteiket legjobban tudnák a gyakorlatban érvényesíteni. Ez okból Pólya Mihály és Rakottyai László tanárok előterjesztést tettek az iparostanoncziskolai bizottsághoz, amelyben kijelentik, hogy az év végéig ingyenes oktatást adnak mindazon asztalos, lakatos, kőműves és ácssegédeknek, akik magukat a rajzolásban tovább akarják képezni.

— **Egyéves méncsikók vásárlása.** A városi hatóság a héten felterjesztést intézett a földmivelésügyi miniszterhez az iránt, hogy az egyéves méncsikók megvizsgálása és megvétele céljából egy miniszteri megbízottat küldjön le városunkba.

— **Uj iparos.** Göcz István a héten a kovácsipar folytatására engedélyt nyert a városi tanácstól.

Debreczen karjaiba dűlt. Csak úgy bagoly hitre mentek. Törvényes formásra nem igen volt szükség, mert a szerelmes Szovát egy szép szóért, kacintásért így is lemondott minden vagyonáról a szomszéd javára, aki elvégre kezdett úgy viselkedni, mint Szovát törvényes ura és őainak parancsolója. Türelmesen huzta a nép a jogtalanul reá rakott ígát, mignem eljött az idők teljessége. Megszületett a szabadság s megváltotta a népet a rabszolgaságtól. Szovát fiai is szabadok lettek és koldusok, mert birtokaik nagyobb részét Debreczen kiadni nem akarta, azt állítván, hogy Szovátot törvényes kapcsolja hozzá. A »Nagy mező«-ről le nem mondott, hanem elég nagy mező az igazságszolgáltatás mezeje, ott székel az igazság istenasszonya, ha nincs megelégedve Szovát népe, menjen panaszra ahhoz. Utravalóul adott kezébe koldusbotot. Koldusbotot a vaknak, mert vak volt ez a nép, a tudatlanság borított rá sötét éjszakát. Magára hagyatva indult el keresni az igazságot; bele is fáradt a bolyongásba, de előbbre nem jutott. Majd vezetőt fogadott. Előjárót, aki maga sem volt ismerős az igazságszolgáltatás tekervényes utáival, de hűségesezen vezette a jó szovátiakat orruknál fogva. Így sem boldogultak. Fiskálisra bízták hát magukat. A fiskális mindjárt megmagyarázta, hogy az istenasszony birodalmában uralkodó szigorú etikett szerint csak szabályos balett lépésekben lehet megközelíteni az igazságot. Első sorban azért a törvényes lépésekre tani-

— **A műkedvelő társaság próbái** serényen folynak. A szereplők már most is feltűnően ügyesen játszanak, s ha ez a szép társaság együtt marad, az előadás fényesen fog sikerülni. A szereplők nevei a következők: Weisz Veronka, Nagy Erzsike, Ezry Rózsa, Schneck Katicza, Nagy Vilma, Ornstein Emma, Boncsér Bertalan, Káldy János, Aron Lajos, Schiffer József, Lichtmann Sándor, Aron Sándor, Schiffer Ferencz, Nyul Lajos, Hajdu László. A társaságot Szabó Gyula tanítja.

— **A városi adófőkönyvek** leszámolásával a pénzügyigazgatóság Balázsházy János nyugalmazott pénzügyi számvizsgáló, földesi lakost bízta meg, 7 korona napidíj mellett. Balázsházy János a főkönyvek leszámolását a jövő héten megkezdi.

— **A Kaszinó** tegnap este tartotta meg évi rendes közgyűlését, mely után a tagok barátságos vacsorára gyűltek össze a Kaszinó helyiségében.

— **A H-Szoboszló Takarékpénztár** mához egy hétre d. e. 10 órakor tartja meg évi rendes közgyűlését, az intézet helyiségében.

— **A Hajduszoboszlói Iparos Dalkör** folyó hó 15-én dalestélyt rendez a Pavilonban. A vegyeskarnak egy gyönyörű darabot, a Benigna dalt, a Balatoni regéből tanít be Mayer Kálmán karnagy Kun László irányításában. — A vegyeskarban szereplő hölgyek a következők: Béres Lajosné, Hódos Lajosné, Kerekes Lajosné, Lázár Antalné, Boncsér Ilonka, Göbölös Erzsike, Hochban Katicza, Kovács Erzsike, Kovács Mariska, Lázár Etelka, Nagy Erzsike, Nagy Vilma, Ratkay Erzsike, Schiffer Zelma, Schneck Katicza, Sternberg Sarolta, Szabó Lidike, Tene Margit, Tóth Róza és Weisz Veronka. A programot a héten állítja össze a rendezőség, s amint halljuk, Káldy János a dalestélyen egy vig monológot fog előadni. — A dalestély iránt már most is általános érdeklődés mutatkozik.

— **Rablási kísérlet.** A héten három utonálló megtámadta Kerék István sámsoni gazdálkodót, amikor az a sámsoni uton, a Betekints csárda előtt leszállott a szekéréről. Kerék István pisztolylövéssekkel riasztotta el a jó madarakat.

— **A vasutuczai olvasókör** ma este zártkörű táncvigalmat rendez, könyvtára javára, saját helyiségében. Beléptidj: személyenként 1 kor., családjegy 2 kor. 40 fillér.

— **Dalestély.** A hajduszoboszlói Dalegylet ma este 8 órakor, a Bika vendéglő nagytermében zártkörű dalestélyt rendez. Beléptidj személyenként 1 kor., családjegy 2 kor.

— **Állatkiállítás.** A kisvárdai Gazdasági Egyesület márczius 8-ik és 9-ik napjaira apaállatkiállítást rendez Kisvárdán.

— **Tolvaj cseléd.** Lebovits Henrik bádgosmester fejelentette a cselédjét Jenei Esztert lopás miatt. A leány bevallotta, hogy a gazdája zsebéből 3 koronát kilopott.

— **Az iparosok alarczos bálja** február hó 22-én tartatik meg.

— **Merész tolvaj.** Kadar József földesi lakos a héten bent jart Debreczenben. Mikor menni akart hazafele, a piacon megállott egy üzlet előtt, hogy a mit vásárolt felrakja a szekérére. Mig az üzletben bent volt, addig valaki ellopta a szekérről a szűret. A megkarosított ember a szűre nélkül ment haza Földesre.

— **Harmadosztályú kocsik a gyorsvonatokkal.** Február hó első napjától kezdve a gyorsvonatokhoz harmadosztályú kocsik is lesznek csatolva. A vasutigazgatóság így akarja kárpótolni a közönséget a zóna felemeléséért. Ez bizony az igazat megvallva nagyon gyenge kárpótlás.

— **Tüz Nádudvaron.** Meisels Vilmos nádudvari nagybérlő tanyáján a héten egy cselédnek leégett. A tűz keletkezési okát eddig kinyomozni nem sikerült.

— **Elfogott tolvaj.** Czibere Gábor nádudvari napszamos a héten egy tyukot akart feltörni, de a csendőrség tetten érte és letartóztatta. A megcsipett tyukotolvajt átadták a büntetőbírósnak.

— **Egy szanka kisorsolása.** A Kovács István helybeli lakos által kisorsolt szanka kihuzása ma d. e. 10 órakor fog megejteni a rendőr-alkapitányi hivatalban.

— **Kuruzslás.** Deres Sándor helybeli lakos kuruzslásért jelentette fel a héten Papai Jánost. A vizsgálat folyik.

— **Szabálytalan kisorsolás** ezimen lapunk előző számában azt írtuk, hogy egy helybeli iparos egy szankát kisorsolt, s a hatóság a huzást megejtette, dacára annak, hogy a számok mind megtéve nem voltak. Ezen közleményünk téves értesülésen alapult, mert a hatóság nem tartotta meg a huzást, hanem felterjesztést intézett a lottó igazgatósághoz, ahonnan a héten a következő választ kapta:

M. kir. lottójövedéki igazgatóság.
175. szám.

Tekintetes Rendőrkapitányságnak

Hajduszoboszló.

Vonatkozással f. é. január hó 25-én 20. sz. a. kelt becses átiratára, hivatalos tisztelettel értesítjük a tek. cím, hogy a Kovács István ottani lakos részére mult évi december hó 27-én 1894. szám alatt engedélyezett kisorsolás alkalmából kibocsátott 200 szám közül meg nem rakott 60 számmal Kovács István játszik, s ha a kisorsolás alkalmával ezen meg nem tett 60 szám közül huzatnék valamelyik ki, akkor a kérdéses tárgyat fennevezett nyerné meg. Ha azonban a megtett 140 szám közül huzatnék ki valamelyik, akkor Kovács István a 60 szám árával károsodásban maradna. Szóval a huzásban mind a 200 szám részt vesz, tekintet nélkül arra, hogy hány szám kelt el.

Budapest, 1903. január 28.

M. kir. lottójövedéki igazgatóság

— **Vadászat Kabán.** A kabai vadásztársaság nagy körvadászatot rendezett a mult héten, amelyre a helybeli vadásztársaság is hivatalos volt. A vadászat rendezője Tökés Endre, jó előre minden intézkedést megtett arra nézve, hogy a vadászat sikerüljön és a vendégek jól mulassanak. Lett is szép eredmény, mert száznál több nyul esett el, ami azt bizonyítja, hogy a kabai vadászok gondot viselnek a vadállományra.

— **A puszta-angyalházi közbirtokosság** tegnap tartotta meg évi rendes közgyűlését Kovács Gyula elnöklete alatt. A közgyűlés először is a mult évi elnöki jelentést vette tudomásul. A mult évi számadás szerint volt:

Bevétel	—	21.906 kor. 81 fill.
Kiadás	—	19.403 „ 43 „

Maradvány 2503 kor. 38 fill.

Ezt szintén tudomásul vette és jóváhagyta a közgyűlés. — Az 1903. évi költségvetés a következő módon állapított meg:

Bevétel	—	15081 kor. 23 fill.
Kiadás	—	14496 „ — „

Maradvány 535 kor. 23 fill.

Ezután elhatározott, hogy a bérlők a bérlét után járó legelőnek csak telét lesznek jogosítva használni, a legelőrészt másik fele közhasználatra marad. Senki a sertéslegeltetési jogát el nem adhatja, hanem saját használatára más legelőre átváltoztathatja. A jegyzői fizetés 100 koronával emeltett.

Szerkesztői üzenetek.

B . . . Z . . . Püspökladány.

„Rosz napom volt“

Nekünk is, mikor elolvastuk!

Előfizető. Helyben. Bolgár Ferencz így határozza meg: „Két ellenfél között, a lovagiasság szabályai szerint, öldöklő fegyverekkel vívott harc.“

S . . . y G . . . v. Debreczen. Örök nyugalomra helyeztük, a papirkosárba. Jóakarattalag óva intjük, hogy az ártatlan lelkek ily csoportos lemészárlásától a jövőben tartózkodják, mert különben nehéz lesz számolni ott „tul.“ az örökbíró előtt.

Figyelő. Helyben. Köszönjük. A következő számban jönni fog. Kérünk minél több hasonlót.

— **Papírosz Pörpenna.** Hajduszovát. A különben remek karikatúra kiadása ez alkalommal — sajnálatunkra — teljes lehetetlen volt. A klisé csak 15—20 nap alatt készülhetett volna el. Ennyi időre a szöveget visszatartani nem tartottuk helyesnek. Igen kérjük, sziveskedjék alkalmilag hasonló skizzéket küldeni, mert okvetlenül rájuk kerítjük a sort. Ha kézen lesznek, lesz szives majd hozzájuk egy tárczaközleményre való szöveget írni. Szives üdvözlét. Nagybecsű kezirátát várjuk.

teszik, hogy a szappant újra pénzze tehessék. A gyár czime: Örangyal gyár a „Matild“ arezszépitő szappanhoz.

Szovát-Ungvár.

Főfoglalkozásuk azonban még mindig: halászat, vadászat, állattenyésztés és földművelés. A tatárok iránti rokonszenvüket még Kuthen meggyilkolása sem tudta kiölni, bizonyítja az, hogy a tatárkát nagyban természetik.

A zene szerzés terén is első rangu sikert aratott a kun nemzel. Szerzett ugyanis egy lab-oratoriumot. Most a kéz oratoriumon dolgozik s felfogja találni a végtag orgonát, melyen négykézláb játsza saját szerzeményeit. Mindez a jövő titka, a jövő azonban megbocsát nekem, ha a „Szoboszló és Vidéke“ olvasóinak elarulum némely titkait.

Nemzeti eledelük az u. n. „Kun korgó“ (tojásos perecz). Elnevezését onnan nyerte, hogy hajdan a kunok korgó gyomrukat ezzel csillapították.

Néhány „kun-csorgó“ alkalmatlankodása miatt elmékedésemet legközelebb folytatom.

Papírosz Pörpenna.

totta be kliensét s mikor már úgy tánczolt, a hogy ő furulyázott, megindította az urbéri per utján. Ez az ut azonban nincs kiépítve az igazság templomáig, vissza kellett térniök. Nem csüggedtek. Ujra indultak a polgári per utján. Szovát az előjáróval s harmadiknak a fiskális. Lejtett előre Szovát graczikus bájjal, járta a lassuját, aztán tüzesebben. A fiskális fujta a talp alá valót, szinte izzadt bele. Mesterien fujta, kottából tanulta. A paragrafusok hetszer meggömbölvél tértek ki az utból. Soha ilyen szépet! A jó tánczos Szovát cifrázza a lépést, mindig törvényesen s már-már célját éri, mikor a dudából egy gixer sivit ki. Vége a taktusnak. Szovát egy törvénytelen lépéssel elrugja előjáróját, aztán belebotlik a büntető törvénykönyv némely bémész paragrafusába s elbukik a céljánál. A mit eddig hiába keresett, most elérte. Az igazságszolgáltatás neki is, meg néhány igaztobb fiának is pártját fogta s ez utóbbiakat hűvös szobába helyezte el, mig lázuk csillapul. Jól gondjukat viselte, óvta őket a szabad levegőtől s a napfénytől is csak részepre locsátott hozzájuk egy-egy sugarat. Meg is gyógyultak 6—8 hónap alatt teljesen s azóta nem keresik az igazságot. Maradtak azonban még elegenden akik nem látják be, hogy nálunk a törvény nevében szolgáltatják az igazságot, nem az igazság nevében tesznek törvényt, s így annak szolgái az igazság, aki a törvénynevel bánni tud. Az elégtelenség csoportja ujra perrel támadta meg Debreczent, ez azonban

nem ijedt meg, hanem hogy megmutassa, mennyire nem félti a „nagy mezőt“ semmiféle pertől, Proppernek adta bérbe. Ilyenformán, ami költséget a szovati per csinál, megfizeti Propper. Perpetuum mobile tehát ez. Per amely önmagából táplálkozik, folyása meg nem szűnik soha. Szovátunk láthatatlan, de érezhető nevezetessége.

Fentebb emlitem, hogy Szovát népe többféle nemzetiségből áll. Igy például a Tót-okból. Ezek drótozással, csak modern értelemben foglalokznak, nevezetesen néha telegrafálnak. Rágalom az, hogy Széll Kálmán az ő kényszerítő nyomásuk alatt vált engedékenynyé a tengerszem kérdésében. Ellenben való s ezt maguk sem tagadják, hogy a prágai sonkát módfellett szeretik, ami a panszlavizmus gyanujába keveri őket. A kis haza történetében különben előkelő szerepet játszottak s egyik Tót totumfakká nőtte ki magát. Sok éven át kormányozta Szovátot teljhatalommal.

Másodiknak emlitem, de nem utoljára a Kunokat, mert nem utolsó szerepet visznek itt. Már szokatlan testsúlyoknál fogva is sokat nyomnak a latban. Igen harcziás lovas nép ez, mely a könnyű lovakon nehezen, nehéz lovakon azonban könnyebben száguldja be honunk határait. Ezelőtt nomád életet éltek, most azonban nyájaitak levágtatták és Szovát külvárosában Ungváron levő virágzó szappangyárunkban szappanná

514
204

Közgazdaság.

A magyar Erfurt.

Ezen érdekes könyv, mely a német, osztrák és a magyar méhészeti kiállítás alkalmából Temesvár sz. kir. város törvényhatósága megbízásából Barát Ármán tollából jelent meg, a temesvári kertművészet-ről több érdekes adatot tartalmaz és bizonyítást tesz arról, hogy az utolsó 30 év alatt ez oly lendületet nyert, mint a monarchiának egyetlen városában sem.

A kertészeti tényezetek Temesváron 1870-ben az alábbi ösztérületeket foglalták el és pedig: a faskolák 35, a növénytenyésztetek 8 és a konyhakerti főzelekkélek körülbelül 80 holdat.

Ma, 30 év után a gyümölcsfa- és különféle csemete-iskolák majdnem 180 holdat; rózsá-, növény- és magtenyésztetek 420 holdat és a konyhakerti veteményfélék 250 kat. holdat tesznek ki.

A gyümölcsfa- és csemete-iskolákból következő mennyiségek lesznek évente elszállítva: körülbelül 3 millió gyümölcsvadoncz, 100.000 drb. nemesített gyümölcsfa-ültetvény; 150.000 drb. dísz- és sorfa; 300.000 drb. bokor és díszeserje és 200.000 drb. fenyő-nemű ültetvény.

A növénytenyésztetekből vagy 70.000 drb. rózsá, 125.000 drb. buxus, 200.000 drb. cserepes dísznövény, 250.000 drb. spárga-gyökér, 120.000 drb. szamóca-ültetvény és még sok mindenféle.

Ezen kertészeti termelvények előállításával, tenyésztésével 11 kereskedő kertész foglalkozik; a két első a Mühle Vilmos és Niemetz cégé, melyek európai hírnévnek örvendenek. — Mühle Vilmos a délmagyarországi modern kertészetnek megteremtője, a legmagasabb kitüntésekben részesült és minden európai kertészeti kiállításon mint bíráló bizottsági tag működött. Ennélfogva Temesvár teljes joggal viselheti a megérdemelt „Magyar Erfurt” elnevezést.

A Mühle Vilmos cégé ajánljuk olvasóink figyelmébe.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos.

Fehér Gábor.

Paczelt János

debreczeni jóhírű magkereskedése a legjutányosabb árak mellett szállít mindenféle gazdasági, konyhakert és virágmagvakat.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Árjegyzék az érdeklődőknek megkeresésre ingyen küldetik.

A magvak teljesen megbízhatók és csiraképesek.

Lapunk könyvnyomdájában egy jó házból való fiu

tanulónak felvétetik.

394 polg.
1902

Hirdetmény.

Köztudomásra hozatik, miszerint a Nagyméltóságú m. kir. földmívelésügyi minister ur Tóth Miklós hajduszoboszlói lakost, mint a ki jó magaviselete miatt a szoboszlói cselédek között a legérdemesebbnek találtatott, 100 korona jutalom díjjal és ezenfelül egy elismerő oklevéllel tüntette ki, melyeknek ünnepélyes átadása alulírott által f. év február hó 1-én d. e. 10 órakor a városháza nagytermében fog eszközöltetni, a mely alkalommal nagy tiszteletű Dr Baltazár Dezső lelkész alkalmi beszédet fog tartani, G. Tóth János rkapitány pedig a munkás és cselédségélyző pénztárt fogja ismertetni. Ezen ünnepélyes actusra ugy a gazdaközönség, valamint a munkás osztály ezennel meghívatnak.

Hajduszoboszló, 1903. január hó 22-én.

Fekete Sándor
polgármester.

Bronz, diszmű, alapca és china-ezüst áruk gyári raktára.

Gummi különlegességek igen jutányos áron kaphatók

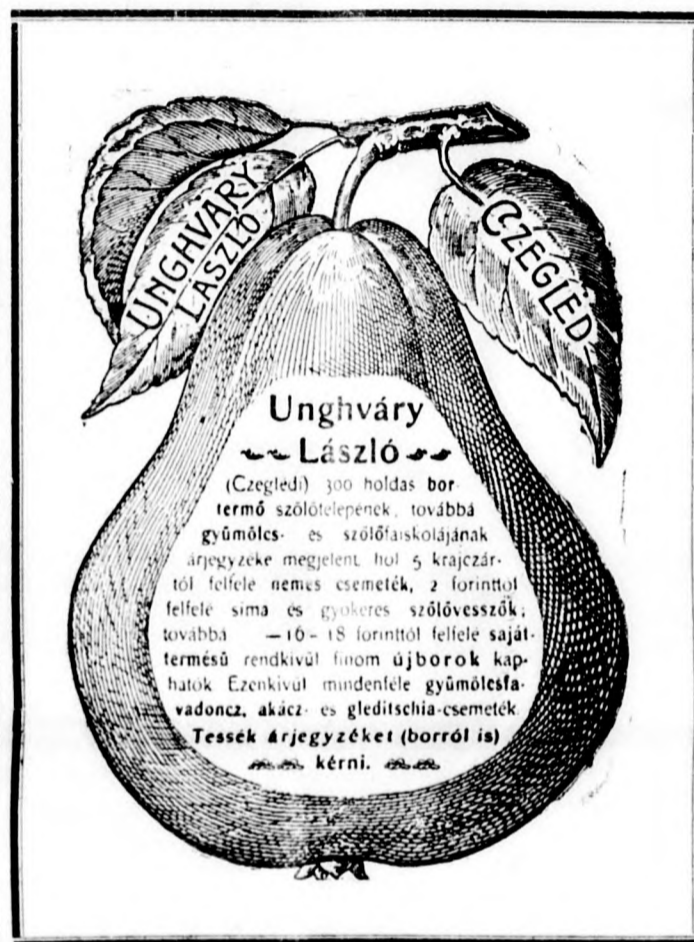
Rothauser M. Ignác és fia

czégnél

Budapest, VI., Király-u., 6. sz.

Eladó Püspökladányban

a nagy vásártér közelében, az állomás és a fürdő szomszédságában egy házas telek, egy holdas területtel, továbbá 400 négyszögöl lécczel körülkerített négy éves szőlővel és gyümölcsösökkel. A helyiség vendéglőnek igen alkalmas. A venni szándékozók jelentkezzenek a helyszínen, Nyitrai Pál tulajdonosnál

Eladó jó hegyi ó- és ujbork és szőlőjtványok

Sándor József

bihar-diószegei hegyi birtokos elad 1901-ik évi termésű borából 300 hektoliter ó bort, elad 1902-ik évi termésű 250 hektoliter új bort jutányos áron.

Elad gyökeres fás- és sima zöldjtványokat, erdei, bakar, furmint, tramini és Darányi-féle fajokban.

Elad a híres bortermő Delawáre szőlőfaj venyigéből sima és gyökeres vesszőket, 50 ezer simát és 15 ezer gyökerest, a simának ezre 52 korona, a gyökeresnek 122 korona. A Delaware bornak literje 2 korona.

Megrendeléseket elfogad a tulajdonos, kivel levélileg lehet értekezni.

Levelekre azonnal válaszolok.

A tavaszi idényre megérkeztek

a legjobb divatcikkek, u. m. delinek, kartonok, batisztok, czipők, kalapok, férfi ingek, nyakkendők, továbbá igen jó minőség Pipacs, rumburg, lilium, margit és csikos vászon, állandó nagy választék schiffon, kanavász és sefirekben. Elegáns nap- és esernyők nagy választékban, valamint a legjobb minőségű dolgozó munkás öltönyök és ingek, férfi-, fiu- és gyermek öltöny jutányosan beszerezhetők.

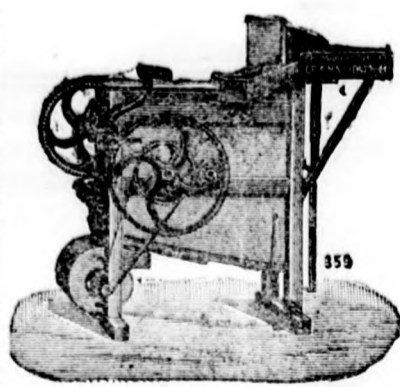
Schiffer Ignác

üzletében

városháza épület.

KUKORICZA-MORZSOLÓK

kéz- és erőhajtásra, egyszerű és kettős szerkezettel, szelelővel és szelelő nélkül.

Gabona-rosták,
Konkolyozók (trieurök);

kézi kezelésre való

Széna- és szalmasajtók

fekvően vagy kocsira szerelve,

Szecskaavágók,

szabadalmazott kenőgyűrűs görgő csapágyakkal, igen könnyű járással, körülbelül 40 százalék erőmegtakarítás mellett.

Répa- és burgonyavágók. Darálók.

Takarmány-füllesztők.

Szállítható takarékfőző-üstök takarmány stb. részére,

szállított vagy szállítás nélküli betétüstökkel, nyugvó helyzetű vagy szállítható, marhatakarmány és burgonya főzésére és füllesztésére, számos mező- és házigazdasági célokra etc., továbbá

cséplőgépek, járgányok, aczélekek, hengerek, boronák.

„AGRICOLA” sor-vetőgépek (tolókerék szerkezettel)

mindennemű vetemény számára, váltokerekek nélkül dombon avagy sikon alkalmazható.

Önműködő, szabadalmazott

permetező készüléket, a torma és szegecs kiirtására és a gyümölcsfát megkárosító rovarok pusztítására és a peronospora kiirtására

legújabb szerkezetben készítenek és szállítanak

MAYFARTH P. H. és Társa

gazdasági gépgyárak, vasöntödékek és vashámorművek

Alap. 1872.

BÉCS, II., Taborstrasse, 71.

850 munkás.

Kitüntetve több mint 450 arany, ezüst és bronz éremmel, az összes nagyobb kiállításokon.

Részletes árjegyzék ingyen. — Képviselek és viszontelárúsítók keresztetnek.